

Taide tulee työyhteisöihin

Laulaen he kulkevat ulos kadulle. Laulu on heidän käsialaansa. Kolmessa tunnissa 17 hengen porukka teki oman biisin. He osallistuivat tilaisuuteen, jossa havainnollistettiin tiimien kehittämistä musiikin avulla.

Rummuista se lähti.

”Pääsi heti irti arkirutiineista, kun keskityimme opettelemaan isojen rumpujen soittamista. Pian osasimme jo rummuttaa yhdessä tavujen avulla sanoja kuten man-sik-ka-keit-to”, yksi osallistujista, **Pia Aalto** Nokia Siemens Networkista kertoo.

Rummuttamisen jälkeen jokainen valitsi työtään kuvaavan yhden ikävän ja yhden positiivisen sanan.

”Tuli sellaisia sanoja kuin time, people, joy. Jakaannuimme neljän hengen tiimeiksi ja muodostimme sanoista riimitettyjä lauseita. Niistä kehkeytyi hauska sekoitus jokaisen tiimiläisen työtilanteista”, Aalto kertoo.

Ryhmän vetäjät, muusikot **Doron Karavani** ja **Kari Kukkola**, tekivät pikavauhdilla lauseisiin sävelen. Sen jälkeen ryhmä musisoi rummuilla uuden, yhteisen laulun.

Lopuksi osallistujat vielä miettivät pienemmissä ryhmissä, kuinka musiikkia voisi soveltaa työelämässä. Tilaisuuden järjesti erilaisia tai-

Pois alta kalvosulkeiset - taidelähtöiset menetelmät tulevat. Kuuletteko musiikkia?

TIINA TORPPA KUVAT SUVI-TUULI KANKAANPÄÄ

Ota taide avuksi näihin tilanteisiin

Taidemenetelmien käyttö sopii, kun haasteena on työyhteisön

- organisaatiomuutos
- tiimien kehittäminen
- ihmisten luovien voimavarojen löytäminen
- innovaatiot ja tuotekehitys
- kulttuurien erilaisuuden hyväksyminen
- yhteisen ymmärryksen kehittäminen
- yhteisen suunnan löytäminen

delähtöisiä menetelmiä soveltava Grape Arte.

Kenenkään osallistujan ei tarvinnut olla musikaalinen tai musiikin harrastaja. Eri työyhteisöistä tulevat eivät ennestään tunteneet toisiaan. Pia Aalto vastaa globaalisti Nokia Siemens Networks arvoista ja diversiteetistä.

Hän mietti etukäteen, toisiko tilaisuus ideoita arvojen käsittelyyn tiimeissä.

”En heti nähnyt suoraa linkkiä soittamisen ja biisin teon soveltamiseen, koska useimmat tiimimme ovat virtuaalitiimejä.”

Pienryhmässä ideointi toi silti ajatuksia, miten musiikkia voisi käyttää joko yhdistävänä tekijänä tai työkaluna asioiden käsittelyyn.

”Monikansalliset tiimit löytävät musiikista varmasti helposti yhteisen elämyksen ja kielen. Voi esimerkiksi miettiä, mikä biisi parhaiten kuvaa tiimiä tai sen viime kautta. Ja miksi se, mikä toiselle oli letkeää reggaeta, voi näkyä toiselle polkkana.”

Bändi kuvaa Aallon mielestä myös tiimityön diversiteettiä. Pelkät solistit eivät riitä ja lopputulokset on parempi, kun bändiin soittavat basisti, rumpali ja muita muusikoita.

Insinöörit tanssivat

Toki taiteen ja bisneksen rajamailla tehdään

myös managerointia, sponsorointia, erilaisia kulttuuriprojekteja ja vastaavaa. Uudempaa linjaa edustavat rummutusession kaltaiset tavat soveltaa taidelähtöisiä menetelmiä.

”Koko ajan tehdään ja monenlaista”, londonlainen konsultti **Chrissie Tiller** kuvailee alaa. Hän itse työskenteli alun perin teatterin parissa.

Suomessa vierailut Tiller on kuitenkin jo runsaat 12 vuotta työskennellyt liike-elämää ja taidetta yhdistävissä hankkeissa. Moni hanke liittyy yhteistyö- ja viestintätaitojen kehittämiseen.

”Kukaan ei opiskellessään niitä taitoja, joita työelämässä koko ajan tarvitaan.”

Tiller muistuttaa, että vain ani harva lumistelee yksin tietokoneen takana. Ihmisiltä odotetaan avoimuutta ja vuorovaikutustaitoja. Varsinkin kansainväliset yritykset ovat vastaanottavaisia taiteilijoiden tarjoamille menetelmille.

”He ovat tekemisissä niiden haasteiden kanssa, kun erilaiset ihmiset tekevät yhteistyötä.”

Suomessa isot yritykset, mutta myös julkisyhteisöt, ovat löytäneet taiteen ja taiteilijat organisaatioiden ja bisneksen kehittämiseksi.

”Moni luulee, että teen töitä mainostoimistojen ja luovien työyhteisöjen kanssa”, taidelähtöisiin menetelmiin erikoistunutta Grape Artea johtava **Piritta Kantojärvi** sanoo.

Tosiasiassa hän vetää usein työpajoja, joihin osallistuu perusteellisuudessa työskenteleviä asiantuntijoita ja johtajia.

”Urheilua arvostava insinööri, jonka mielestä taidemuseot saisi lopettaa”, Kantojärvi kärjistää. Hän on nähnyt monta kertaa, kuinka insinöörit innostuvat. He maalaavat, soittavat, laulavat ja tanssivat.

”Aluksi pessimistisesti suhtautuvat mörköllit innostuvat eniten.”

Erään yrityksen ryhmä teki kimpassa veistoksia. Ryhmässä oli 36 miestä ja kaksi naista.

”Rautalankaa, kanaverkkoja, liimapysyviä ja isoja materiaaleja”, Kantojärvi luettelee välineitä, joiden avulla kookas veistos kehkeytyi.

”Veistos toimii peilinä ryhmän toiminnalle. Näin voi tehdä mutkikkaita asioita näkyviksi, esimerkiksi havainnollistaa ryhmän alitajuntaa. Teos syntyy myös alitajunnan avulla.”

Suomessa vierailut, Lontoossa asuva konsultti Chrissie Tiller opettaa muutaman päivän viikossa taidealan oppilaitoksessa. Loppuajaksi kuuluu taiteen ja liiketoiminnan kuvioiden parissa.

Tämä ryhmä ei tavallisesti koskaan puhunut yhteistyöstä. Nyt 40 hengen porukka keskusteli yhteisestä tekemisestä koko illan veistoksen äärellä.

Kantojärvi pitää tärkeänä taidetyöpajan loppuvaihetta. Siinä puretaan läpikäytyä eri ta-

Aluksi pessimistisesti suhtautuvat mörköllit innostuvat eniten.

voin ja viedään esille nousseita asioita lähelle työyhteisöä.

”Tämä erottaa meidät puuhastelusta. Maailma on luovuusvalmennuksia pullollaan, mutta taiteen keinot täytyy kytkeä ihmisten työhön.”

Kuvataideopettaja Kantojärvi on opiskellut johtamista Helsingin Kauppakorkeakoulussa sekä taiteen ja bisneksen osaamista Hollannissa.

Parikymmentä alalla Suomessa toimivaa on vastikään perustanut oman järjestön, SABA ry:n (Suomen Arts & Business Ammatillaiset) edistääkseen alan kehitystä meillä.

Omat ja firman arvot

Taantumasta huolimatta Chrissie Tiller näkee, että taide ja liike-elämä laajentavat yhteistyökuvioitaan. Siihen suuntaan vaikuttaa myös se, että moni ihminen vertaa omia arvojaan firman arvoihin.

”Ihmiset miettivät, miten tuoda omat arvot työpaikalle.”

Tillerin mielestä taantuma jopa syyii ihmisiä toteuttamaan arvojaan.

”Kanssani samassa kerrostalossa Lontoossa asuu nuoria ammatillaisia, jotka ovat

saaneet potkut Cityn investointipankeista ja muista isoista työpaikoista. Varsinainen talouselämä ei enää vedä heitä. He ovat jo nähneet, mitä se on.” Näitä 2000-luvun juppeja kiehtoo käsityö, taide tai muu luova toiminta.

Tillerin mukaan jopa japanilaisessakin yritysmaailmassa näkyy merkkejä, että sielläkin kaivataan muutoksia.

”Eräs eläkkeelle jäänyt japanilainen yritysjohtaja halusi antaa mahdollisuuden tehdä taidetta omassa yrityksessään. Hänen poikansa on kuvataiteilija, mutta samalla isä mahdollisti myös muille taiteilijoille työskentelytilat firman tiloissa. Samalla liikemaailman väki ja yrityksen työntekijät voivat tutustua taiteilijoihin ja taiteeseen.”

Tiller uskoo, että maailmasta tulee parempi, kun taide ja liike-elämä kehittyvät liki toisiaan. Näin ihmisten on helpompi ymmärtää taidetta, mutta ennen kaikkea toisiaan. ■